

In deze nieuwsbrief:

Bedrijfsvoering

Eisen nood- en alarmsystemen bij kunstmatige ventilatie	2
Energiebesparings- en informatieplicht	3
Verlenging pacht bij overheidslichaam minder zeker	6
Melden oneerlijke handelspraktijken bij ACM	6

Fiscaal

Fiscale behandeling lease fosfaatrechten met koopoptie gewijzigd	5
--	---

GLB/Gecombineerde opgave

Opgave waterschapssloten in Gecombineerde opgave	1
Niet-uitgevoerde eco-activiteiten tijdig terugtrekken	1
Startdatum bij verlengde weidegang uitgesteld tot 1 juni	4
Wijziging eco-activiteiten verlengde weidegang vanaf 2024	4

Juridisch

Pachter moet schade verpachter vergoeden	4
--	---

Mestwetgeving

Stimuleringsmaatregel teelt vanggewas op zand- en lössgrond	2
Rustgewas in combinatie met langjarige teelt	3

Subsidie

Subsidie behoud grasland voor derogatie-bedrijven	3
Openstelling vrijwillige beëindigingsregelingen veehouderij op 3 juli	5

Belangrijke data

6

Opgave waterschapssloten in Gecombineerde opgave

Voor het opgeven van landschapselementen in de Gecombineerde opgave is het noodzakelijk dat de aanvrager over een geldige gebruikstitel (eigendom, pacht, huur) beschikt en het element feitelijk in gebruik en/of beheer heeft. Dit betekent dat de aanvrager bepaalde activiteiten, zoals snoeiwerkzaamheden of het schoonmaken van sloten, laat uitvoeren of zelf uitvoert.

Meerdere waterschappen hebben aangegeven dat gebruikers van aangrenzende percelen landbouwgrond de waterschapssloten ook zouden mogen opgeven in de Gecombineerde opgave.

Landbouwers kunnen hiermee gemakkelijker voldoen aan de verplichting om 4% van het bouwland niet-productief te laten (GLMC8). Ook kan de oppervlakte meetellen als subsidiabele grond.

Het ministerie van LNV heeft inmiddels besloten dat het onder voorwaarden is toegestaan waterschapssloten op te geven. Als de waterloop voldoet aan de voorwaarde dat het element moet grenzen aan (binnen vijf meter) het landbouwareaal van de landbouwer, wordt het in het kader van het GLB gezien als onderdeel van het perceel. Gebruik van het perceel is daarmee ook gebruik van het landschapselement. Onderhoud (of medeonderhoud) van een waterschapssloot is geen voorwaarde om de waterloop te kunnen meetellen. Deze interpretatie zou ook vastgelegd zijn in gespreksstukken met de Europese Commissie over het Nationaal Strategisch Plan (NSP).

Het waterschap moet wel toestemming geven voor het opgeven van de sloot, zij is dat echter niet verplicht. Het waterschap kan bovendien aanvullende voorwaarden stellen om een sloot op te even, bijvoorbeeld deelname aan de eco-regeling. Het stellen van aanvullende voorwaarden is geen verplichting vanuit het GLB.

Niet-uitgevoerde eco-activiteiten tijdig terugtrekken

In de Gecombineerde opgave moet voor de eco-regeling aangegeven worden welke eco-activiteiten uitgevoerd worden of nog uitgevoerd zullen worden. Dit kan dit jaar tot 15 juni. Door RVO is steeds gecommuniceerd dat bij twijfel of een eco-activiteit uitgevoerd wordt, deze wel aangemeld kan worden en dat bij de uitbetalingsaanvraag (najaar 2023) pas aangegeven hoeft te worden welke activiteiten daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

In vragen-en-antwoorden geeft RVO echter nu aan dat het basisprincipe is dat alle wijzigingen zo snel als mogelijk moeten worden doorgegeven. Wanneer dit niet gebeurt, riskeert de aanvrager een waarschuwing of zelfs korting. Indien een opgegeven eco-activiteit niet wordt uitgevoerd, moet deze zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk tussen 15 oktober en 30 november, ingetrokken worden.

Wanneer op het moment (van de aankondiging) van een controle een eco-activiteit niet is uitgevoerd en ook niet is teruggetrokken, is het sanctieregime van toepassing. Alsnog intrekken zonder sancties (dan wel een eerste waarschuwing) na een (aangekondigde) controle is niet mogelijk vanwege bepalingen in de EU-verordeningen.

Eisen nood- en alarmsystemen bij kunstmatige ventilatie

Het Besluit houders van dieren bevat onder meer regels over verlichting en ventilatie bij het houden van dieren voor landbouwdoeleinden. Daarbij wordt gesproken over een noodstelsel dat voldoende verse lucht aanvoert en een alarmsysteem dat in werking treedt, indien het kunstmatig ventilatiesysteem uitvalt. In een wijziging van de Regeling houders van dieren worden nu nadere eisen gesteld aan deze systemen. Het doel daarvan is dat er zoveel mogelijk preventieve maatregelen worden getroffen om sterfte van de dieren of (ernstige) gezondheids- en welzijnsproblemen door uitval van systemen te voorkomen. Daarnaast moet dit de sector meer duidelijkheid bieden en de handhaving ten goede komen.

Alarmsysteem (ingangsdatum 1 juli 2023)

Het alarmsysteem moet de houder waarschuwen dat het hoofdsysteem voor de ventilatie is uitgevallen. Om te zorgen dit tijdig gebeurt, moet dit systeem gebruik maken van minstens twee parallelle verbindingen. Een akoestisch alarm, zoals een hoorn, is niet voldoende. Het alarmsysteem dient onafhankelijk te zijn van de netspanning en een eigen accu en een bewaakte verbinding hebben. Een bewaakte verbinding houdt in dat de houder een alarmbericht ontvangt indien de alarmering niet goed functioneert, zodat maatregelen kunnen worden genomen.

Het alarmsysteem moet maandelijks getest worden. Direct na het testen moeten de datum en het tijdstip van testen, eventuele geconstateerde onregelmatigheden of defecten en uitgevoerde herstelacties geregistreerd worden.

Alarmplan (ingangsdatum 1 juli 2023)

De houder van dieren moet in een alarmplan vermelden de methode van testen, de wijze van alarmering, de gegevens van personen en/of instanties die gecontacteerd worden na alarmering (alarmopvolgers), de te treffen handelingen op het moment dat het alarm afgaat en de contactgegevens van een elektrotechnische storingsdienst. De alarmopvolgers moeten steeds kunnen beschikken over het alarmplan.

Noodstelsel (ingangsdatum 1 juli 2024)

Een noodstroomaggregaat moet de stroomvoorziening hervatten wanneer deze is uitgevallen, zodat het ventilatiesysteem blijft functioneren. Het aggregaat is alleen verplicht in stallen waarbij de gezondheid en het welzijn van het dier afhankelijk zijn van een kunstmatig ventilatiesysteem.

In deze stallen kan het eventueel openen van luiken of deuren namelijk niet garanderen dat er voldoende verse lucht voor alle dieren binnenkomt.

Het noodstelsel moet maandelijks onbelast en minimaal één keer per jaar belast worden getest. Direct na het testen moeten de datum en het tijdstip van testen, eventuele geconstateerde onregelmatigheden of defecten en uitgevoerde herstelacties worden geregistreerd. In de ruimte waarin het noodstroomaggregaat is opgesteld moeten een bedieningshandleiding en voldoende brandstof (voor zes uur draaien) aanwezig zijn. In het alarmplan moet de benodigde hoeveelheid brandstof vastgelegd worden.

Stimuleringsmaatregel teelt vanggewas op zand- en lössgrond

Vanaf dit jaar is een maatregel ter stimulering van de teelt van vanggewassen op zand- en lössgrond van kracht. Deze maatregel houdt in dat op alle bouwland op zand- en lössgronden een korting op de stikstofgebruiksnorm in het opvolgende jaar gaat gelden als een vanggewas later dan 1 oktober wordt ingezaaid. Deze korting zal niet van toepassing zijn als een winterteelt wordt geteeld.

Lijsten met winterteelten en vanggewassen

Vooruitlopend op opname in wettelijke voorschriften (Uitvoeringsregeling Meststoffenwet) heeft de minister van LNV onlangs alvast de definitieve lijsten met de winterteelten en de toegestane vanggewassen gepubliceerd.

Korting op stikstofgebruiksnorm bij inzaai na 1 oktober

De maximale stikstofopname van een vanggewas dat uiterlijk op 1 oktober is ingezaaid bedraagt 40 kg stikstof per hectare. Ongeveer de helft hiervan komt beschikbaar voor het volggewas. Op basis van hiervan komt de minister tot de volgende korting op de stikstofgebruiksnorm:

- Inzaai vanggewas vanaf 2 t/m 14 oktober: 5 kg stikstof per hectare;
- Inzaai vanggewas vanaf 15 oktober t/m 31 oktober: 10 kg stikstof per hectare;
- Inzaai vanggewas vanaf 1 november: 20 kg stikstof per hectare.

Een bedrijf kan er voor kiezen geen vanggewas in te zaaien. In dat geval geldt een korting van 20 kg stikstof per hectare.

Let op: de lijst met toegestane vanggewassen bij de verplichte teelt van een vanggewas na maïs op zand- en lössgrond is aanzienlijk korter dan de lijst met mogelijke vanggewassen na andere teelten.

Energiebesparings- en informatieplicht

Bedrijven en instellingen met een energiegebruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent) zijn verplicht om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder te nemen.

EML-lijsten

Er kan aan de energiebesparingsplicht worden voldaan door:

- het uitvoeren van alle maatregelen met een terugverdiëntijd van vijf jaar of minder, of;
- het uitvoeren van alle toepasselijke maatregelen van de Erkende Maatregelenlijsten voor energiebesparing (EML).

Vanaf dit jaar bestaat er één EML bestaande uit drie onderdelen (lijsten): gebouwen, faciliteiten en processen. Elk van die lijsten is onderverdeeld in een aantal categorieën. Per categorie zijn één of meer erkende maatregelen opgenomen. Men moet zelf op basis van de situatie bepalen welke categorieën voor faciliteiten en processen relevant zijn. De categorieën voor gebouwen zijn altijd relevant.

CO₂-reducerende maatregelen

De energiebesparingsplicht gaat vanaf 2023 ook over maatregelen met een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder die geen energie besparen, maar wel CO₂-uitstoot verminderen. Denk hierbij aan het opwekken van hernieuwbare energie en het overstappen naar een energiedrager met een lagere CO₂-uitstoot.

Informatieplicht

Voor bedrijven en instellingen die onder de energiebesparingsplicht vallen, geldt ook een informatieplicht energiebesparing. Dit betekent dat gerapporteerd moet worden welke energiebesparende maatregelen zijn uitgevoerd. Deze rapportage moet uiterlijk 1 december 2023 worden ingediend via het eLoket.

Natuurlijk of zelfstandig moment

Per maatregel is aangegeven of deze toepasbaar is op een zelfstandig moment of niet. Hiermee wordt bedoeld dat er niet gewacht hoeft te worden tot een natuurlijk vervangingsmoment of een renovatie. De maatregel is onmiddellijk toepasbaar. Wanneer de maatregel niet op een zelfstandig moment genomen moet worden, moet deze sowieso op een natuurlijk moment getroffen worden.

Glastuinbouw

Vanaf 1 juli 2023 is deze plicht ook van toepassing op inrichtingen waarop het kostenvereveningssysteem reductie CO₂-emissies voor de glastuinbouw ziet.

Rustgewas in combinatie met langjarige teelt

Op alle percelen landbouwgrond op zand- en lössgronden moet per aaneengesloten periode van vier kalenderjaren, gerekend vanaf 1 januari 2023, ten minste in één kalenderjaar en uiterlijk in het vierde kalenderjaar, op de desbetreffende grond een rustgewas geteeld worden. Er geldt een uitzondering voor teelten van gewassen die meer dan vier jaar onafgebroken op een perceel staan.

Dit betekent dat de volgende situaties niet zijn toegestaan:

1. Op een perceel zandgrond is in 2023 maïs (geen rustgewas) geteeld. Een bedrijf neemt het perceel in 2024 in gebruik om hierop direct asperges te gaan telen.
2. Op een perceel zandgrond wordt in 2023 t/m 2025 maïs geteeld. In 2026 wordt gestart met een langjarige teelt (geen rustgewas).
3. Als situatie 2, maar nu wordt in 2026 gestart met een blijvende teelt (geen rustgewas).

In alle drie situaties wordt niet voldaan aan de uitzondering, want de meerjarige/blijvende teelt staat vanaf 1 januari 2023 niet meer dan vier jaar onafgebroken op het perceel. In deze gevallen zal er eerst een rustgewas geteeld moeten worden, voordat gestart kan worden met een langjarige of blijvende teelt.

Subsidie behoud grasland voor derogatiebedrijven

De subsidieregeling behoud graslandareaal heeft als doel het behoud van grasland en voorziet in een tijdelijke tegemoetkoming voor een deel van de extra kosten die derogatiebedrijven moeten maken als gevolg van de versnelde afbouw van derogatie. Hierover hebben wij u in de vorige nieuwsbrief geïnformeerd.

Deze subsidieregeling zou op 1 juni 2023 worden opengesteld, maar vanwege de verlenging van de indieningsperiode voor de Gecombineerde opgave is de openstelling uitgesteld.

De subsidieaanvraag kan nu worden ingediend tussen 19 juni en 18 juli 2023. Aangezien het subsidieplafond wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen, is het raadzaam de aanvraag direct op 19 juni in te dienen. De aanvraag moet vergezeld gaan van een de-minimisverklaring.

Startdatum bij verlengde weidegang uitgesteld tot 1 juni

De minister van LNV heeft vanwege de natte weersomstandigheden besloten de startdatum voor het weiden van melkkoeien bij de eco-activiteiten 'verlengde weidegang' met een maand uit te stellen tot 1 juni.

Verlengde weidegang: overdag beweiding

Bij deze eco-activiteit moeten de melkkoeien minimaal 6 uur per dag weiden in de periode 1 juni (was 1 mei) tot en met 30 september. Ze mogen binnen gehouden worden als ze ziek zijn, droog staan of maximaal 14 dagen geleden hebben afgekalfd. Dat is ook het geval als de verwachte Temperatuur Relatieve luchtvochtigheid (THI) 68 of meer bedraagt. De THI is te vinden op de website

<https://www.gddiergezondheid.nl/nl/Hittestress>.

Verlengde weidegang: dag en nacht beweiding

Bij deze eco-activiteit moeten de melkkoeien minimaal 16 uur per dag weiden in de periode 1 juni (was 1 mei) tot en met 30 september. Ze mogen binnen gehouden worden als ze ziek zijn, droog staan of maximaal 14 dagen geleden hebben afgekalfd. De koeien mogen ook overdag binnen worden gehouden als de verwachte Temperatuur Relatieve luchtvochtigheid (THI) 68 of meer bedraagt. Deze eco-activiteit mag tot uiterlijk 1 oktober 2023 gewijzigd worden naar 'overdag beweiding'.

Bijhouden weidekalender

Er moet een weidekalender bijgehouden worden, waarop van te voren gezet wordt op welke datum en tijdstip de koeien geweid worden. Indien het melkvee vrij kan uitlopen, mag maximaal 25% van het melkvee tijdens de opgeschreven weide-uren in de stal verblijven.

Wijziging eco-activiteiten verlengde weidegang vanaf 2024

De eco-activiteiten 'verlengde weidegang' worden per 1 januari 2024 gewijzigd. Vanaf dat moment zal een melkveehouder moeten deelnemen aan een door de Minister van LNV erkend certificeringsschema voor weiden om te voldoen aan de voorwaarden van deze eco-activiteiten, waarvan de namen overigens worden veranderd in 'weiden categorie 1' (minimaal 1.500 uur) en 'weiden categorie 2' (minimaal 2.500 uur). Vanuit deze uitvoeringsregeling wordt per 2024 geen verplichting meer gesteld aan de momenten waarop geweid wordt. De certificerende instantie controleert of de landbouwer voldoet aan de voorwaarden van het erkende certificeringsschema. Deze voorwaarden zijn onder andere het aantal uren dat geweid wordt en het realiseren van de benodigde factoren voor natuurlijk grasgedrag.

Jaarlijks voor 15 juni voorafgaand aan het aanvraagjaar kunnen eigenaren van een certificeringsschema een aanvraag doen tot erkenning van het schema ten behoeve van deze eco-activiteiten.

Verpachter moet schade pachter vergoeden

Verpachter en pachter hadden een pachtovereenkomst gesloten voor het gebruik van een perceel grond. In de overeenkomst was opgenomen dat het land zou worden gebruikt voor de teelt van tulpen en dat de verpachter verklaarde dat het land hiervoor gezond en geschikt was. Nadat de tulpen in het najaar waren geplant, constateerde de pachter in het opvolgende voorjaar dat de tulpen groei- en kleurschade vertoonden. De pachter stelde hiervoor de verpachter aansprakelijk.

Uit onderzoeken bleek dat er bij de aanvang van de pachtovereenkomst een extreem hoge dosering van een onkruidbestrijdingsmiddel tegen knolcyperus in de grond aanwezig was. De pachter vorderde een schadevergoeding van ruim zes ton.

De rechtbank oordeelde dat de verpachter in de pachtovereenkomst een verklaring/garantie had afgegeven dat het land gezond was en geschikt was voor de teelt van tulpen. Dat bracht mee dat op de pachter geen nadere onderzoeksplicht rustte naar eventuele aan de grond klevende belemmeringen die deze teelt in de weg konden staan.

Voor zover het verpachte wegens een niet aan de pachter toe te rekenen oorzaak een staat of eigenschap heeft die de teelt van tulpen in de weg staat, is sprake van een gebrek. Indien van een gebrek sprake is, is de verpachter tekort geschoten in de nakoming van de pachtovereenkomst en gehouden om de daaruit voortvloeiende schade van de pachter te vergoeden.

Het gebruik van het onkruidbestrijdingsmiddel leidde op zichzelf nog niet tot een tekortkoming, omdat dit middel was toegestaan ter bestrijding van knolcyperus. Overmatig gebruik levert wel een tekortkoming op, indien dit leidt tot de aanwezigheid van een te hoge concentratie van de werkzame stof en dit tot gevolg heeft dat het land niet geschikt is voor de tulpenteelt. De verpachter betwistte dat hij overmatig van het middel gebruikt had gemaakt, maar kon dit – mede door een gebrekkige administratie – niet bewijzen. Daarom ging de rechtbank hieraan voorbij.

De rechtbank concludeerde dat er een causaal verband was tussen de tekortkoming van de verpachter en de door de pachter geleden schade. De verpachter was daarom gehouden de schade te vergoeden. Deze schade werd vastgesteld op ruim zes ton.

Fiscale behandeling lease fosfaat-rechten met koopoptie gewijzigd

Bij de verkoop van fosfaatrechten moet er in principe direct belasting betaald worden over de waarde van de fosfaatrechten. Voor stoppende melkveehouders was dit een reden om een meerjarig leasecontract met een koopoptie af te sluiten. Als aan de voorwaarden van de Belastingdienst werd voldaan, hoefde niet direct afgerekend te worden over de waarde van de fosfaatrechten. De jaarlijks ontvangen vergoeding werd wel in het jaar van ontvangst belast.

Op 30 september 2022 oordeelde de Hoge Raad echter dat de fosfaatrechten bij het aangaan van de overeenkomst bij RVO op naam van de overnemer worden geregistreerd. Deze is de rechthebbende en als zodanig bevoegd die rechten te benutten en hierover te beschikken.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad heeft de Belastingdienst besloten dat bij meerjarige leasecontracten met een koopoptie die na 30 september 2022 zijn gesloten, er direct over de waarde van de fosfaatrechten afgerekend moet worden.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft geen gevolgen voor contracten gesloten vóór 1 oktober 2022, mits aan de door de Belastingdienst gestelde voorwaarden wordt voldaan.

De uitspraak heeft evenmin gevolgen voor de kortstondige afomingsvrije heen- en teruglease van fosfaatrechten. Voor de toepassing van de inkomsten- en vennootschapsbelasting dient dit te worden verwerkt als lease (verhuur).

Openstelling vrijwillige beëindigingsregelingen veehouderij op 3 juli

De vorig jaar gepubliceerde vrijwillige opkoopregelingen voor de veehouderij zijn begin mei goedgekeurd door de Europese Commissie. Het kabinet heeft voor de regelingen € 1,5 miljard beschikbaar gesteld. De verwachting is dat de openstelling begin juli plaatsvindt. Het gaat om twee regelingen:

- De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) voor melkvee-, pluimvee- en varkensbedrijven met een stikstofdepositie die ten minste gelijk is aan de drempelwaarde die voor het desbetreffende Natura 2000-gebied geldt. Openstelling: 3 juli t/m 3 december 2023.
- De Lbv+-regeling voor piekbelasters. Openstelling: 3 juli 2023 t/m 5 april 2024.

Piekbelaster

De Lbv+-regeling is alleen bedoeld voor piekbelasters. Of hiervan sprake is, wordt bepaald door de omvang van de veestapel, de afstand tot het Natura 2000-gebied en de omvang van dit gebied. Hiervoor wordt een rekentool beschikbaar gesteld.

De stikstofdepositie van de bedrijfslocatie moet op overbelaste Natura 2000-gebieden moet minimaal 2.500 mol stikstof per jaar bedragen.

Vergoeding

Er wordt een vergoeding verstrekt voor de waarde van de stal en de in te leveren fosfaat-, pluimvee- of varkensrechten. De waarde van de stal is afhankelijk van de staloppervlakte, de leeftijd van de stal en de vastgestelde forfaitaire vervangingswaarde. De waarde van de productierechten wordt direct voorafgaand aan de openstelling van de regelingen door de minister vastgesteld op basis van de dan geldende marktwaarde. Bij de Lbv-regeling bedraagt de vergoeding 100%, bij de Lbv+-regeling 120%. Bij de Lbv+-regeling ontvangt de aanvrager daarnaast een sloopvergoeding van € 45 per m² dierenverblijf.

Beroepsverbod

Deelnemers aan beide regelingen krijgen te maken met een beroepsverbod. Dit houdt in dat de deelnemer niet op een andere locatie in de EU soortgelijke veehouderij-activiteiten mag uitoefenen, behalve als hij deze locatie ten tijde van de subsidieaanvraag al had. De instelling van het beroepsverbod heeft te maken met de staatssteunregels, waaraan de Europese Commissie de regelingen heeft getoetst.

Rangschikking aanvragen

Een belangrijk verschil tussen beide regelingen is dat bij de Lbv-regeling de aanvragen in de gehele openstellingsperiode worden gerangschikt op basis van de bijdrage aan de stikstofdepositie van de desbetreffende locatie, afgezet tegen de hoogte van het subsidiebedrag. Bij de Lbv+-regeling daarentegen worden de aanvragen waarschijnlijk gerangschikt op volgorde van binnenkomst. Dat betekent dat de aanmelding direct op de eerste dag van de openstellingsperiode zal moeten plaatsvinden. Dit vergt een tijdige voorbereiding van de aanvraag.

Fiscale aspecten

De ontvangen subsidie behoort tot de winst voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting. De regelingen worden aangemerkt als overheidsingrijpen, wat onder andere betekent dat voor toepassing van de herinvesteringsreserve soepeler regels gelden. De subsidie is vrijgesteld voor de heffing van omzetbelasting.

Aanmelding

Voor veehouders die overwegen te stoppen is het raadzaam zich tijdig aan te melden voor de van toepassing zijnde regeling. De aanvrager hoeft namelijk pas op een later moment te beslissen of daadwerkelijk wordt deelgenomen aan de regeling.

Verlenging pacht bij overheidslichaam minder zeker

De Hoge Raad oordeelde in 2021 in het zogenoemde Didam-arrest dat overheidslichamen bij de verkoop van grond op basis van het gelijkheidsbeginsel iedereen gelijke kansen moet bieden. De grond mag niet uitsluitend aan één partij aangeboden worden. Wanneer er meerdere gegadigden zijn of te verwachten zijn, zal het overheidslichaam criteria moeten opstellen aan de hand waarvan de koper wordt geselecteerd. Deze criteria moeten objectief, toetsbaar en redelijk zijn.

Deze selectieprocedure hoeft niet plaats te vinden als bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat er slechts één serieuze gegadigde voor de aankoop is. In dat geval dient het overheidslichaam zijn voornemen voorafgaand aan de verkoop tijdig en zodanig bekend te maken dat een ieder daarvan kennis kan nemen. Hierbij moet gemotiveerd worden waarom naar zijn oordeel bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat er slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de uitspraak ook geldt voor het door een overheidsorgaan uitgeven van grond in erfpacht, het verhuren van onroerend goed, het verpachten van grond en grondruil.

Een gevolg van deze uitspraak is dat een overheidslichaam (gemeente, provincie, waterschap, Staat) bij het einde van een pachtovereenkomst de pacht niet zonder meer kan verlengen met dezelfde pachter, maar dat er een openbare procedure moet plaatsvinden. Daarmee is de zittende pachter een stuk zekerheid kwijt.

Melden oneerlijke handelspraktijken bij ACM

Boeren, tuinders en vissers (leveranciers) hebben regelmatig last van oneerlijke handelspraktijken van grote afnemers. Voorbeelden hiervan zijn een te late betaling door de afnemer en het eenzijdig wijzigen van contracten door de afnemer. De Wet oneerlijke handelspraktijken in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen (Wet OHP Landbouw) versterkt de onderhandelingspositie van boeren, tuinders en vissers tegenover grotere marktpartijen door oneerlijke handelspraktijken te verbieden. De Autoriteit Consument & Markt (ACM), de toezichthouder op deze wet, constateert op basis van de uitkomst van een enquête dat veel leveranciers onvoldoende op de hoogte zijn van hun rechten en veel mogelijke overtredingen niet bij de ACM worden gemeld.

Overtredingen vaak niet gemeld

Veel leveranciers willen het probleem eerst zelf proberen op te lossen met de afnemer. Daarbij speelt mee dat de leveranciers vrezen dat een melding bij de ACM hun relatie met de afnemer kan schaden.

Ook de frequentie en omvang van de overtreding speelt een rol bij de keuze om wel of niet te melden. Als iets eenmalig is of weinig (financiële) gevolgen heeft, dan verwachten de leveranciers er niet zoveel last van te hebben en kiest men ervoor om geen melding te doen bij de ACM.

Wie kan een melding indienen?

Boeren, tuinders en vissers kunnen een melding doen bij de ACM, maar ook anoniem een signaal indienen. Daarnaast kan bijvoorbeeld ook een producentenorganisatie, brancheorganisatie of vereniging van leveranciers bij de ACM een melding doen. Op die manier hoeven individuele leveranciers die last hebben van hun afnemer, niet gelijk bekend te worden gemaakt.

Wat doet de ACM met meldingen?

Als een leverancier zich bij de ACM meldt, wordt dat niet meteen kenbaar gemaakt aan de afnemer. De ACM neemt eerst contact op en bespreekt met de leverancier zijn klacht en mogelijke stappen die hij of de ACM kan zetten. Indien onderzoek volgt, kan de ACM bijvoorbeeld vragen stellen aan de afnemer. En als het nodig is kan de ACM de afnemer verplichten zijn gedrag aan te passen of een boete aan de afnemer op te leggen. De ACM houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met de gevolgen voor de relatie tussen leverancier en afnemer.

Belangrijke data

15 juni 2023

Uiterste datum indienen Gecombineerde opgave

19 juni 2023

Openstelling subsidieregeling behoud graslandareaal voor derogatiebedrijven

3 juli 2023

Openstelling vrijwillige beëindigingsregelingen veehouderij